

הסיפור הפנטסטי על עיסקה שהוצעה לישראל:

התכוון כמובן למיראזים. זה יעלה 110 מיליון מארק. אמר לידידו, "אולם קודם כל אני זקוק לאישור ממשלתי ולהוכחה שהכסף ישנו ביד." האישר הממשלתי התקבל בקלות. שלי-טר הודיע לבון כי הוא מתווך בעיסקת רכישה 15 מיראזים מצרפת באמצעות פירמה שווייצית לישראל — לא פחות ולא יותר. התשובה הרשמית של משרד ההגנה הגרמני: "מכיוון שהסחורה רק תעבור דרך גרמניה בטרנזיט. אין צורך ברשיון מיוחד לצורך זה." בינתיים פנה אלברכט אל השגרירות הישראלית בפאריס. הודיע שיש בידו הוכחה על קיום 15 המיראזים שניתן לרכושם. לדברי גרליך, השיבו הישראלים שהם מוכנים לתת ערבות בכל גובה שיידרש באמצעות בנק אירופאי מוכר ויודע. וזאת כשיודיעו להם את המספרים הסידוריים של המיראזים ומקום חנייתם. אולם שליטר דרש משותפיו אשר העי-בירו לו את הדרישה הישראלית. שימצאו לו קודם את הערבות הבנקאית לפני שימסור בידם את מספרי הייצור של המטוסים הצרפתיים ושאר הפרטים.

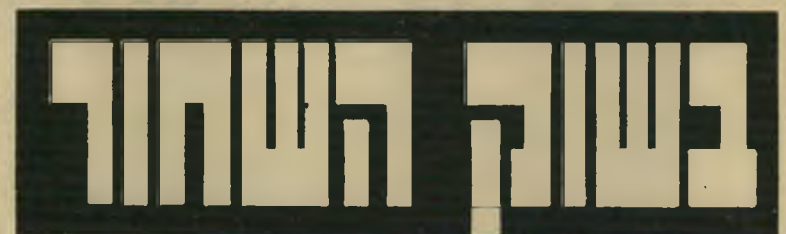
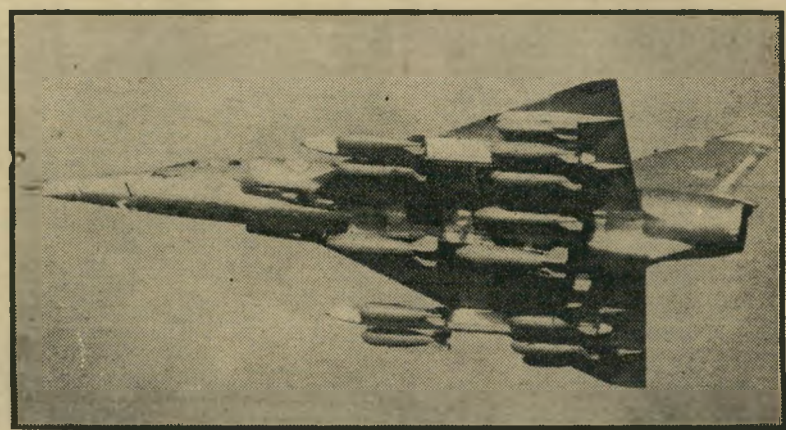
קרוב משפחה

של דאסו

כאן נכנסו שרושת סוחר הנשק למבוכ: מה לעשות? קודם כל נקבעה פגישה סודית של כל המעורבים בעיסקה במלון הילטון באמסטרדם. מצד המוכרים הופיעו איש-עסקים מלואן בשם פטר מולאק, סוחר מכוניות מפרנקפורט בשם קורט ליטיק ואלמוני ענק, שסרב להודות ולמסור את פרטי זהותו, ושרמו שהוא קרוב משפחה של מרסל דאסו, יצרן מטוסי המיראז'. בתום משאומתן של שעתים נערך חוזה מכירה כרת וכדון, בו נאמר כי יסופקו 15 מטוסי סילון במחיר 2,750,000 דולאר לחתיכה לחברה השווייצית. השותפים הגרמנים התחייבו לספק ערבות בני-קאית בלתי חוזרת, בגובה מחיר כל ה-15. שלוש השותפים הגרמנים הלכו לסעוד את ליבם, שמחים ועליונים, וחישבו לעצמם כי כל אחד מהם הרוויח בעיסקה כמיליון דולאר. הם לא ידעו שהענק, שהציג את עצמו כקרוב המשפחה של דאסו, אינו אלא סוחר תמונות מפרנקפורט בשם ניקולאס אנטונוביץ', וכי החברה השווייצית אינה אלא פירמה זעירה בעלת משרד של שלושה חדרים שכורים. מה שנשאר לפתור היתה בעיית הערבות

ספורן, מנהל קופת-מילווה כפרית קטנה. לאף אחד מהשלושה לא היה אשראי בבנקים אפילו עד לגובה של 100 מארקים. אבל כל השלושה הילכו בגדולות. הרב-חובל נשאר תקוע עם שש שולות-המוק-שים, שעגנו בהולנד — אותן השולות שהוצעו לישראל. ספורן הציג את עצמו כמנכ"ל ואכל במסעדות פאר. גרליך, גבה-הקומה והבלונדי, חלם על עסקים בקנה-מידה בינלאומי, ועל הקמת כפרי-נופש

המסעדה במלון המלך-דוד בירושל-ים לים היתה ריקה מאדם, מלבד גבר בלונדיני שישב ליד אחד השולחנות. היה זה הסוחר הגרמני קלאוס גרליך, 35, שהיה שקוע בארוחה שלפניו. לפתע משך משהו את תשומת-ליבו. גרליך הרים את עיניו נכנס אל המסעדה. גרליך הרים את עיניו לעברו והבחין ברטיה השחורה שעל עינו. לא היה לו ספק מי האישי. הוא נדהם: "הרי זה משה דיין!". הוא קם ממושבו,

ניגש אל שר-הביטחון ואמר לו באנגלית: "אני שמח מאוד להכירך."

משה דיין, שלא הכיר את האישי, לחץ את ידו, והשיב לו, מטעמי נימוס כנראה, כי גם הוא שמח מאוד להכירו. אחרי כמה משפטי נימוסין נוספים באותה רוח, טיים דיין את השיחה בחוסר סבלנות. אולם לגרליך זה הספיק. הוא יכול היה לספר מעתה ואילך כי הוא מכיר אישית את משה דיין. והוא לא שיקר. מאותו רגע החל מציג את עצמו כלידו האישי של משה דיין — דבר שפחה בפניו, כך הסתבר, דלתות רבות.

בין השאר, בעזרת המלצה של ידיד-עסקים, נפתחה בפני גרליך גם דלתו של אחד ממשרדי הרכש של משרד-הביטחון הישראלי. שם פגש גרליך, לדבריו לכתב-השטח הגרמני, קצין חימוש אל"מ קר-באץ. גרליך שאל אותו אם צה"ל זקוק ב-מקרה לשיש שולות-מוקשים, כמעט כמו חדשות. שיש לו להציע למכירה, מעודפי מלחמת העולם השנייה. האל"מ לא גילה התלהבות לרכוש את שולות-המוקשים, אבל על כוונתה שאל את הגרמני, לדבריו, אם יש לו במקרה להציע עוד כמה דברים. כמו, למשל, מטוסי-סילון.

לגרליך, בעל עסק קטן יחסית בשם 'בוא אפריקה', לא היו במקרה אותה שעה מטוסי-סילון במלאי. אבל בחוש המסחרי שלו הוא הריח שהוא יכול כאן להרוויח הון. הוא ניגש לעניין ביסודיות גרמנית. בחזרה לביתו בגרמניה, לאחת העיירות בחבל הריין, התייעץ עם שניים מידידו, שעזמם היה לו הרבה מכך. המשותף: חלום מות גדולים ומחסור בכסף. האחד מהם היה רב-חובל אריך אלברכט מדואיסבורג, המציג את עצמו כבעל אוניות, סרסור ספנות, ונציג עשיתיית, השני היה אוואלד

התיירים גרמנים באפריקה. שלוש האדרי-נים החליטו לפתח יחד פעילות קדחתנית, כדי לשפר את כושר המגן של ישראל ואת מצבם הכלכלי גם יחד.

לראות ולנוגע אחר-כך לשלם!

גרליך ואלברכט החלו לטוס לתל-אביב ולפאריס, דיווחו לפקידים ולדיפי-לומאטים ישראלים על הקשרים הרשאה יינים שלהם בשוק הנשק וביקשו הרשאה לטפל בעניין רכישת המטוסים. צריך לזכור שכל זה היה בשנת 1970, כאשר האמברגו הצרפתי על מטוסי הסילון לישראל היה בעיצומו. משום כך לא נתקלו השניים באמון רב. זכר הרב-חובל: "בפאריס אמר לי אלוף-מישנה שמעון אחד: ידידי אלבי-רכט, לפניך כבר פנו אלי שלושים איש בעניין זה. אנו אומרים לכולם: לראות ולנוגע ואחר-כך לשלם!"

השלושה היו כבר קרובים ליאוש. כאשר נולד בראשו של גרליך רעיון גואל: בואו ניפנה לשליטר, יש לו חנות לנשק, והוא יודע כל דבר בתחום זה.

כך נכנס לתמונה אדון נוסף: אוטו שלי-טר, בעל חנות לכלי-ידיים בהמבורג. אליו פנה אלברכט באוגוסט 1970, בשאלה פשוטה: "האם אתה יודע איפוא אפשר להשיג כמה מטוסי סילון מדגם מיראז'?" שליטר לא הותפע מהשאלה. גם לו אלא היו במלאי מטוסי סילון אותה שעה, אבל הוא טס לפאריס, התאכסן במלון נקסטד המפואר והודיע בשבוע לגרמניה: הצלחתי להכיר מישהו שיש לו 15 חתיכות." והוא

שליטר
יש 15 חתיכות!

גרליך
"אולי צריך שולות-מוקשים!"

הבנקאית. אין דבר קל מזה. מנהל קופת-המילווה הכפרית הכין לעצמו ערבות של הסניף שלו על סך 110 מיליון מארקים. את המיסמך הזה הביא לידיד אישי, מנהל בנק פרטי גדול, וביקש ממנו לשמור את הערבות בכספת הבנק שלו. בתמורה קיבל אישור על נייר המכתבים הרשמי של הבנק הגדול, כי ערבות בסכום זה אומנם הוסקדה אצלם. הפגישה הבאה התקיימה בבנק בלגי. בגאווה רבה הציגו שלוש הגרמנים את המיסמך המרשים, שהעיד, כביכול, כי הפקידו 110 מיליון מארק בבנק גרמני. אבל הבנקאים הבלגים הבינו את הטכסוס, תבעו לראות את הערבות המקורית. סוחר הנשק מהמבורג התעצבן, מיהר אל הבנק הגרמני וביקש לראות את המיסמך שי הופקד שם. הוא ניתקל, כמובן, בסירוב.

תביעה מישפטית נגד הבנק הגרמני

כאשר נאלץ הבנק לסרב 3 פעמים בזה אחר זה לפונים אליו, שביקשו לראות את המיסמך, נבהלו השותפים. הם אצו אל הבנק, לקחו בחזרה את המיסמך שהפקידו שם, קרעו אותו לגזרים ושטפו אותו באסלת בית-השימוש. יחד עם הגו-רים נעלם גם חלום המיליונים. אולם הפרשה לא הסתיימה בכך. סוחר-הנשק הגיש תביעה משפטית נגד הבנק הגרמני, תבע פיצויים על הכסף שהשקיע כבר בהכנת העיסקה על סמך הערבות הכוזבת. הסכום שדרש הגיע ל-30 אלף מארק. אך לפי הצעת השופט המחוזי הושגה פשרה והבנק שילם לו 9000 מארק (בשל הכירור המשפטי של תביעה זו נודע ברבים על העיסקה הפנטסטית). שלוש השותפים האחרים יצאו בשן ועין.

מה רצו הישראלים להשיג בכל העיסקה הזו? שכן קשה לשרר כי האמינו ששלושה נוכחים קטנים עשויים לספק להם 15 מיראזים ולעקוף בכך את האמברגו הצרפתי. קורט ליטיק, סוחר המכוניות וה-בדים, הביע סברה משלו על כך באוזני כתב השבועון הגרמני שטרן: "הישראלים בכלל לא רצו לקנות את הסילונים. הם רצו רק לדעת את מספרי הייצור הסידוריים שלהם. בדרך זו רצו כנראה לברר אם המדובר הוא בחלק מ-50 המיראזים שניקנו עליידי ישראל, ושלא סופקו לה. היה חשוב להם לדעת (בטרם ויתרה יש-ראל רשמית על המטוסים שהוקפאו וקיב-לה חזרה את תמורתם מצרפת) אם המטו-סים האלה הגיעו לשוק השחור."

חשבון מהיר שערכו אנשי בן-ארהרון הוכיח להם כי קשה מאוד לתרגם את התמיכה שבן-ארהרון נהנה ממנה ברחוב, לשפת הידיים במזכירות ובמרכז המפלגה. (המשך בעמוד 19)

רונים הסתברה לו טעותו. היה זה כאשר נודע כי שר-העבודה יוסף אלמוגי הביע את נכונותו להתייצב כמועמד למישרת מוכ"ל ההסתדרות בבחירה גלויה במוסדות מיפלת העבודה.

לבטל בחירה זו וממילא לא חשוב אז מתי יתקיימו הבחירות. אלא שבן-ארהרון לא לקח בחשבון דבר אחד: אפשרות שמועמד אחר יגבר עליו בבחירות הפנימיות במפלגה. בימים האחר-

לאריות עצומה בין הפועלים, חוש-שים אנשי הגוש להדיחו בגלוי מכהונתו. הרי אם תועמד בחירתו להצבעה במוסדות המפלגה כבר עתה הוא ייבחר כמועמד לתפקיד מוכ"ל בא. המפלגה לא תוכל